

**Štátny stavebný úrad v Trenčíne
1945 – 1949 (1952)**

Opis archívneho fondu

Kód	Názov kódu v AJ	Obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1570_15102	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Štátny stavebný úrad v Trenčíne	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1945 – 1949 (1952)	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	19,25 bm (48 ks úradných kníh, 10 ks registratúrnych pomôcok a 146 ks archívnych škatúl spisov)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Štátny stavebný úrad v Trenčíne	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Štátny stavebný úrad v Trenčíne (ŠŠÚ) bol, spolu s ďalšími jedenástimi štátnymi stavebnými úradmi na Slovensku, zriadený podľa nariadenia Slovenskej národnej rady (SNR) zo dňa 16. mája 1945 č. 37/1945 Zb. nar. SNR a vyhlášky č. 85/1945 Úr. v., ktorú 17. mája 1945 vydal rezort verejných prác Povereníctva SNR pre dopravu a verejné práce. Štátne stavebné úrady podliehali rezortu verejných prác Povereníctva Slovenskej národnej rady pre dopravu a verejné práce. Trenčiansky štátny stavebný úrad patril pod správnu oblasť Povereníctva SNR pre dopravu a verejné práce, rezort verejných prác v Bratislave, neskôr Povereníctvo techniky.	Dejiny správy pôvodcu

		Obvod Štátneho stavebného úradu v Trenčíne tvorili okresy: Bánovce nad Bebravou, Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Piešťany, Púchov a Trenčín. Do pôsobnosti štátnych stavebných úradov patrila správa a udržiavanie štátnych a štátom spravovaných ciest, mostov a cestných objektov, cestných strojov, vozidiel, dielní, kameňolomov, garáží a iných objektov a správa a udržiavanie štátnych budov, vydávanie a overovanie stavebných povolení pre právnické a fyzické osoby. Na čele stavebného úradu stál prednosta. Zástupcovia štátnych stavebných úradov boli prizývaní ako odborní znalci a poradcovia do komisií pri stavebno-technických konaniach. Štátne stavebné úrady skončili svoju činnosť 1. februára 1949. Týmto dňom nadobudlo účinnosť vládne nariadenie č. 13/1949 Zb. o technických referátoch krajských národných výborov. Na každom krajskom národnom výbore bol zriadený technický referát, ktorý prevzal pôsobnosť štátnych stavebných úradov. Kompetencie krajských národných výborov boli vládny nariadením č. 116/1949 Zb. o ďalších presunoch pôsobnosti vo verejnej správe presunuté s účinnosťou od 9. 6. 1949 na okresné národné výbory (ONV). Agendu, ktorá bola zverená za ministerstvo techniky do pôsobnosti ONV uvádza príloha C, body 235 až 276 nariadenia. Na každom ONV bol vládny nariadením č. 139/1949 Zb. s účinnosťou od 7. júna 1949 zriadený aj technický referát. Kompetencie Štátneho stavebného úradu v Trenčíne prešli na technický referát Okresného národného výboru v Trenčíne a stavebný úrad ukončil svoju činnosť v decembri 1949.	
3.2.3.	Archival history	Správu registratúry štátnych stavebných úradov upravoval kancelársky poriadok vydaný Poverením SNR pre dopravu a verejné práce, rezort verejných prác č. 42518-prez. zo dňa 25. novembra 1945 s platnosťou od 1. januára 1946. Úvod inventára Štátneho stavebného úradu v Trenčíne z roku 1965 uvádza, že záznamy Štátneho stavebného úradu v Trenčíne boli po jeho zániku uložené v tmavej a vlhkej pivnici budovy na Palackého ulici č. 15 v Trenčíne. Odtiaľ ich do budovy Okresného archívu v Trenčíne previezol v r. 1959 okresný archivár Alexander Zrebený. Záznamy boli čiastočne navlhnuté a poškodené plesňou a neboli usporiadané. Oficiálne boli dokumenty do trenčianskeho okresného archívu prevzaté v roku 1961. O tri roky neskôr bol fond usporiadaný a zinventarizovaný.	Dejiny archívneho fondu
3.2.4.	Immediate source of	Fond Štátny stavebný úrad v Trenčíne bol do Okresného archívu, sídliačeho na	Spôsoby

	acquisition or transfer	Palackého ul. č. 29 v Trenčíne prevzatý v roku 1961 pod prírastkovým číslom 35. Išlo o 210 balíkov dokumentov z rokov 1946 – 1949. Pôvodné údaje o fonde boli v prírastkovej knihe neskôr zmenené na rozpätie rokov 1945 – 1949 a množstvo na 133 škatúl spisového materiálu a 8 registratúrnych pomôcok. Rozsah fondu bol 17 bm.	získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	Archívny fond Štátny stavebný úrad v Trenčíne obsahuje dokumenty týkajúce sa výstavby a opráv budov, štátnych a vicinálnych ciest, mostov, priemyselných podnikov, škôl, rodinných domov, vyvlastňovania stavebných pozemkov a iné. Evidenčné knihy poskytujú prehľad o vydaných stavebných povoleniach a povoleniach na odstránenie stavieb. Z registratúrnych denníkov je možné zistiť, akú agendu stavebný úrad vybavoval. Pomôcky sú pomerne dobre zachované, chýba iba prvá časť registratúrneho denníka z roku 1947. Prevažnú časť administratívnych spisov tvoria stavebné záležitosti, ktoré zahŕňajú žiadosti, stavebné a užívacie povolenia fyzických osôb na individuálnu bytovú výstavbu, vyvlastňovanie pozemkov pre stavebné účely, rekonštrukcie budov škôl a štátnych budov poškodených vojnou, stavby nových škôl a adaptácie kaštieľov na školy (Zemianske Lieskové), stavby a prestavby reštaurácií, pohostinstiev a hotelov (Šišák v Trenčíne, veľká sála hotela Tatra v Trenčíne), stavby a opravy mostov, údržba budov nemocnice (Trenčianska štátna nemocnica), stavba nájomných (čínžových) domov, opravy kostolov, fár, cintorínov (Nemšová, Trenčianska Závada, Zliechov, Mojtiín, Lednické Rovne). Z ďalších stavieb sú to napríklad: stavba tabakovej sušiarne v Mošovciach; dočasná tribúna pre Trenčiansky telocvičný spolok; Považská továreň na rastlinné tuky Nové Mesto nad Váhom; kotolňa a vodáreň továrne na droždie v Istebníku; budova Poštového a telegrafného úradu v Novom Meste nad Váhom; adaptácia budovy na továreň na výrobu marmelády, Vrbové; prestavba budovy Františkova vila, kúpele Piešťany; stavba hydrocentrály Nové Mesto nad Váhom; stavba benzínového čerpadla Trenčín; továreň Matador Púchov; chemické závody Astra Nové Mesto nad Váhom; Prvá slovenská továreň odevov Rolný, závod Púchov; prístavba hasičského skladu a strážnice Vrbové-Prašník; hasičský dom Bánovce nad Bebravou; obecný bitúnok Myjava; stavba kultúrneho domu Dolné Srnie; baliareň a pece, Slovenské cementárne a vápenky, Horné Srnie; schválenie stavebného pozemku pre firmu Likvína Trenčín; projekty Ružového mlyna Piešťany, továrenské objekty Palma Nové Mesto nad Váhom a Nehera Trenčín.	Obsah a rozsah archívneho fondu

		Súčasťou fondu sú aj záznamy k stavebnej obnove vojnou poškodených budov: odhady vojnových škôd, výkazy podľa obcí, smernice a pokyny k stavebnej obnove, rekonštrukčné práce na budovách škôl poškodených vojnou. Štátnych a vicinálnych ciest sa týkajú rôzne výkazy, správy o ich stave, preddavky na ich udržiavanie, súpisy vojnových škôd, rozpočty, projekty a iné dokumenty k výstavbe, opravám a kolaudáciám ciest, mostov, železničných tratí, značkovanie hlavných dopravných ciest, štátna nivelácia, udržiavanie stromoradia pri cestách a odpredaj ovocia zo stromov pri cestách. Pre obce úrad schvaľoval parcelačné plány na stavebné pozemky, zastavovacie plány, riešil žiadosti obcí o príspevok z finančných prostriedkov UNRRA. Vo fonde sa nachádzajú aj záznamy týkajúce sa organizačných záležitostí a zamestnancov úradu: správa o činnosti stavebného technického oddelenia, zápisnica z pracovnej porady prednostov štátnych stavebných úradov, smernice pre stavby a prestavby trvalých mostov, smernice na vydávanie stavebných povolení a distribúciu stavebného materiálu, pokyny k stavebnej obnove obcí po vojne, smernice pre platy a odmeňovanie robotníkov, reorganizácia obvodov cestných majstrov, zoznamy zamestnancov, cestárov a ich osobné spisy. V účtovnom materiáli je možné nájsť rozpočet úradu a fondu vicinálnych ciest, výkazy rozpočtu štátnych budov, účtovné záznamy k obnove mostov na štátnych cestách, ich údržbe, stavbe, údržbe cestných strojov, služobných automobilov, dopĺňovaniu stromoradia a výstražných značiek, platy a mzdy štátnych cestárov, rodinné a sociálne príspevky a iné. Časovo prekračuje rozsah fondu iba evidencia vydaných stavebných povolení, ktorá sa viedla do roku 1952. Fond Štátny stavebný úrad v Trenčíne obsahuje 24 inventárnych jednotiek z rokov 1945 – 1949 (1952). Meria 19,25 bm.	
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Hodnotenie záznamov vykonal pri prvej inventarizácii fondu v roku 1965 pracovník trenčianskeho okresného archívu A. Zrebený. K vyradovaniu záznamov pristupoval veľmi zodpovedne najmä z dôvodu, že záznamy boli v tom čase verejnosťou dosť využívané. Ponechal všetky spisy, pri ktorých bol priložený plán stavby, a to bez rozdielu o akú veľkú stavbu išlo. Pre trvalú úschovu ponechal stavebné povolenia, osobné spisy	Vyradovanie a hodnotenie

		cestárov, mzdy cestárskych robotníkov, žiadosti o prijatia do služby, rôzne inštrukcie, štatistické hlásenia a výkazy vojnových škôd. Vyradil záznamy bez trvalej hodnoty, ako napr. žiadosti o prídely tehly, vápna, cementu a podobne. V prípade, že pri záznamoch uvedeného charakteru bol priložený stavebný plán, spis vo fonde ponechal.	
3.3.3.	Accruals	Neočakávajú sa.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Archívny fond je usporiadaný podľa diplomaticko-chronologickej schémy, čo znamená rozdelenie podľa diplomatických kategórií a následné chronologické členenie. Fond má tri skupiny: knihy, spisový materiál a účtovný materiál. Spisový materiál sa člení na registratúrne pomôcky a administratívne spisy. Inventárnou jednotkou pri úradných knihách a registratúrnych pomôckach je jeden zväzok, zvyčajne za časové obdobie jedného roka, prípadne viacročné obdobie alebo je jeden rok vo viacerých zväzkoch (registratúrny denník za rok 1948). Pri administratívnych spisoch tvorí inventárnu jednotku jeden ročník zachovaných spisov, v jednom prípade je to vecná skupina spisov. Inventárnou jednotkou pri účtovnom materiáli je tiež jeden ročník, v jednom prípade ide o účtovnú knihu vedenú viac rokov.	Spôsob usporiadania
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	Čiastočne poškodený vodou.	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Okresný archív v Trenčíne. Alexander Zrebený: Štátny stavebný úrad v Trenčíne 1945 – 1949, inventár, 1965, evid. č. 636 Štátny okresný archív v Trenčíne. Marta Holúbková: Štátny stavebný úrad v Trenčíne 1945 – 1949 (1952), súpis inventárnych jednotiek, rukopis, 1999, bez evid. č.	Vyhľadávacie pomôcky

		Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne. Patrícia Pastrnáková: Štátny stavebný úrad v Trenčíne 1945 – 1949 (1952), súpis inventárnych jednotiek, elektronicky, 2011, bez evid. č.	
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, Kožušnícka 1, 911 05 Trenčín 5	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Informácie nie sú známe.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Župný úrad v Trenčíne, Povereníctvo techniky, Okresný národný výbor v Trenčíne, Okresný národný výbor v Bánovciach nad Bebravou, Okresný národný výbor v Ilave, Okresný národný výbor v Myjave, Okresný národný výbor v Novom Meste nad Váhom, Okresný národný výbor v Piešťanoch, Okresný národný výbor v Púchove	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publication note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Pozri 3.4.5. Fond prvýkrát spracoval a inventár k fondu v roku 1965 vyhotovil Alexander Zrebený. V roku 1999 Marta Holúbková fond zrevidovala a vyhotovila súpis inventárnych jednotiek, ktorý zostal v rukopise. Súpis inventárnych jednotiek doplnila a v elektronickej podobe ho vypracovala v roku 2011 Mgr. Patrícia Pastrnáková. Opis vyhotovila Mgr. Radka Mináriková v máji 2021.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition a metodického pokynu na tvorbu opisov archívnych súborov podľa všeobecného medzinárodného štandardu pre archívny opis ISAD (G) č. SVS-OAR1-2017/002532.	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	28. 05. 2021	Dátum vyhotovenia opisu